

»SLOVENE« velja
po pošti na vsi strani Jugo-
slavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . K 240.—
za pol leta K 120.—
za četrť leta K 60.—
za en mesec K 20.—
Za inozemstvo čeloletno K 480.—
Sobotna izdaja: —
za celo leto K 40.—
za inozemstvo —

SLOVENE

===== Inserati =====
Enostopna petlitrsta (59 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prostor)
za enkrat . . . po K 6.—
poslana itd. . . po K 9.—
Pri večjem naročilu popust.
Najmanjši oglas 59/9 mm K 15.
Izhaja vsak dan (izvzemši
ponedeljka in dneva po praz-
niku ob 5. uri zjutraj).
Mesečna priloga: Vestnik SKSZ

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Kokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglase,
avstr. in češke 24.797, ogr. 26.511, bosn.-herc. 7583.

Vprašanje prestolo- nasledstva.

Kralj Aleksander leži bolan v Parizu. Vest, ki govore službeno o njegovem zdravju, so sicer pomirljive in ugotavljajo, da je kralj izven nevarnosti, toda med občinstvom v Belgradu vlada, kakor je razvidno iz poročil tujih listov, velika skrb za kraljevo zdravje in francoski listi javljajo, da se bo takoj po kraljevem povratku v Belgrad začelo reševati vprašanje o prestolonasledstvu, katero bo kralj Aleksander rešil v sporazumu z vlado in s parlamentom. Kot prezumtivne naslednike prestola imenuje francosko časopisje prince Jurija, Pavla in sina ruske velike knežne Jelene, Vsevoloda.

Vprašanje prestolonasledstva ni tako enostavno in preprosta stvar, kakor izgleda na prvi pogled, ampak ima zlasti v naši državi velik notranjepolitični in še večji vnanjepolitični pomen. Oseba ranjkega kralja Petra I. je postala narodu že naravnost legendarna, in ni ga bilo človeka, ki bi se bil drznil dvigniti svoj glas proti njemu. Tudi sedanjí kralj Aleksander bo užival, tako vsaj upamo, isto zaupanje med narodom kakor njegov herojski prednik. Ne more se pa to z gotovostjo trditi za njegovega eventualnega naslednika in kaj pomegijo pretendentski boji za prestol za notranji mir in red v državi, jasno in glasno prica zgodovina vseh monarhičnih držav. Položaj, v katerega država lahko zaide vsled notranjih bojev za prestolonasledstvo, postaja še toliko zmedenejši, ker se sosedne države ali pa one, kjer vladajo sorodniki raznih pretendentov, le prerade poslužujejo nastalih zmešnjav v dosego svojih koristi in izvedbo svojih načrtov.

Zato je nujno potrebno, da se pravočasno ukrene vse, kar more spore za prestol onemogočiti in baš tiste določbe zakona ali ustave, ki se nanašajo na ureditev prestolonasledstva, morajo biti izdelane s skrajno temeljitostjo in preciznostjo, da je vsak dvom izključen.

Vidovdanska ustava določa glede prestolonasledstva v členu 56.: »V kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev vlada Peter I. Karagjorgjevič. Kralja Petra nasleduje prestolonaslednik Aleksander in njegovo moško potomstvo iz zakonitega zakona po vrsti prvorojenstva. Če kralj nima moškega potomstva, si določi naslednika iz stranske linije s pristankom narodne skupščine. Za ta sklep je potrebna nadpolovična večina celokupnega števila članov narodne skupščine.«

Ta določba se sicer jako lepo bere, boleha pa na eni veliki napaki: Jasna in določna ni! To je pa prva in glavna zahteva pri določbah, ki urejajo važne državnopravne akte.

Ustava pravi, naj določi prestolonaslednika kralj. To je jasna določba, čeprav se ne bodo strinjali z njo vsi, ki trde, da je v prvi vrsti merodajen suvereni narod, da si izbere ali svojega kralja, ali pa se odloči tudi za kako drugo državno obliko. — Kralj določi, pravi ustava dalje, svojega naslednika iz stranske linije. To je že jako splošna določba, ker ni nikjer rečeno, katera linija uživa prvenstvo. Če ima kralj brate in sestre, kakor kralj Aleksander, nastane vprašanje: Kdo ima večjo pravico na prestol, ali starejši brat in njegovo potomstvo, ali mlajši, ali sestra ali kdo? Ustava daje kralju v tem oziru popolnoma proste roke, toda ta prostost ni nikaka garancija, da se ne bi vneli ostri hišni prepiri med onim, ki ga določi kralj, in onim, ki se smatra za bolj upravičenega in poklicanega, n. pr. z ozirom na prvorojenstvo ali pa iz kakih drugih razlogov.

Še bolj zapletena pa postane lahko cela stvar vsled ustavne določbe, da mora od kralja imenovanega prestolonasledniku potrditi tudi narodna skupščina. Ta določba more v imenovanem slučaju položaj le

še bolj zaplesti. Ali ne bo vsak pretendent gledal na to, da si zagigura večino med poslanci? Taka prizadevanja pa morajo roditi nebroj političnih intrig in ravno to, kar se je doslej v parlamentarnih monarhijah najbolj izbegavalo, namreč vmešavanje krone in dvornih krogov v dnevno politiko, bo postalo nekaj navadnega in

običajnega na veliko škodo države in reda v njej, a še na večjo škodo — dinastije.

Naši ustavotvorci so bili na svoje delo silno ponosni. Tu imamo lep primer, ali so na svoj elaborat lahko ponosni po pravici ali ne. Vse kaže na to, da bo treba kolikor mogoče kmalu začeti vidovdansko ustavo temeljito — revidirati!

Vrnitev kralja Aleksandra.

Zagreb, 25. avgusta. (Izv.) »Riječ« javlja iz Belgrada, da se vrne kralj Aleksander v Belgrad prve dni meseca septembra. Vsled tega je zelo verjetno, da bo sklicana prihodnja plenarna seja skupščine že 10. ali 12. septembra. Druga verzija pa pravi, da se bodo samo člani odsekov sestali že 15. septembra, plenum pa se skliče šele 20. septembra.

Belgrad, 25. avgusta. V Belgradu se vlada in prebivalstvo že pripravlja na slavnostni sprejem kralja Aleksandra. Do-

znava se iz poučenih krogov, da bo Nj. Vel. kralj Aleksander o priliki prisege izdal splošno amnestijo. Pri tej priliki bo v vojski nekoliko starejših polkovnikov, ki so na solunski fronti poveljevali brigadam in divizijam, imenovanih za generale.

Belgrad, 25. avgusta. Presbiero poroča iz Pariza: Zdravstveno stanje Nj. Vel. kralja se popravlja. Zjutraj je temperatura znašala 37,2. zvečer pa 38, žila 95. Podpis: dr. Subotić in dr. Koen.

Razpust zagrebskega občinskega sveta.

Zagreb, 25. avg. (Izv.) Na podlagi § 48 zakona od 21. junija leta 1895 je poverništvo za notranje zadeve razpustilo mestni zastop zagrebski, ker je večina zastopa se izjavila proti oficijelni udeležbi zagrebske mestne občine na pogrebu kralja Petra. Kakor je znano, je mestni načelnik Heinzl poslal na naslov kralja Aleksan-

dra samo sožalno depešo, na katero je že prejel zahvalen odgovor, pogrebni svečanosti kakor tudi pogreba pa se občinski zastop zagrebski oficijelno ni vdeležil. — Termin za nove volitve v razpustnem odluku še ni označen, imele pa bi se vršiti po doslej veljavnih določilih v roku 3 mesecev.

Fran Šuklje:

Kaj je z dolenjskimi železnicami?

Najprej treba, da odgovorim na to vprašanje, predno se spustim globokeje v razmatranje železniške politike, ki sodi interesom slovanskega naroda.

Dolenjske železnice, zgrajene v dobi l. 1891—94 z osnovnim kapitalom 6,2 milijonov kron v glavinskih delnicah in 14 milijonov v prioritetnih obveznicah, imele so prvotno 136 km dolžine, katere so po otvoritvi stranske proge Trebnje—Št. Janž (Kermel) se pomnožile na 158 km. Skupni kapital 20,2 milijonov K zadostoval je ne le za te zgradbe, temveč iz nje je bil nabavil še vozni park, ki je pred svetovno vojsko brojil 15 lokomotiv, 30 osebnih in 130 tovornih vozov. Poleg tega prištedil je upravni svet z izredno štedljivostjo, uprav legendarno nesebičnostjo in požrtvovalnostjo ter vestno kontrolo državnega obrata na družbenih progah še v dveh rezervnih zakladih okroglo 600.000 kron, deponiranih pri »Kranjski hranilnici«. Dežela je bila svoje dni prevzela poroštvo prioritetnih obligacij, toda to breme je nikako ni težilo niti žulilo, ker so čisti dohodki železniškega podjetja povsem zadostovali v pokritje obresti in amortizacijske kvote. Dežela Kranjska napravila je tedaj uprav sijajno kupčijo z Dolenjskimi železnicami: za zgolj akademično poroštvo dobila je tedaj zastoj 158 km železniške proge. Skozi celo vrsto let prešli so celo glavinski delničarji skromne dividende. Ker so bile družbene proge v povsem dobrem stanju ter se je očividno dvigalo blagostanje v ozemlju križanem od Dolenjskih železnic, mogel se je posestnik dolenjskih delnic opravičeno nadejati, da bode njegov akcijski kapital varno in plodonosno založen.

Toda iznenada je treščilo v to železniško idilo! Kako so bili presenečeni zastopniki zasebnih delničarjev v upravnem svetu, ko se jim je v seji 8. maja 1913 pričel načrt zakupne pogodbe, dogovorjen med železniškim ministrom in deželnim odborom, ozir. deželnim glavarjem, s kojim je država v najem dobila vse proge Dolenjskih železnic in sicer celo do koncem koncesijske dobe za uprav smešno bogatelo. Zastoj smo ugovarjali proti nameravanemu nasilstvu — preglašovali smo bili od večine, sestavljene iz od države imenovanih upravnih svetnikov in dež. odbornika grofa Barbo.

In občni zbor delničarjev je dne 19. maja 1913 pritrdil temu gorostasnemu predlogu. Kako tudi ne! Nikdar se ne sme pozabiti, da je država lastnica 2/3 glavinskega kapitala Dolenjskih železnic. Glasuje se pa pri vseh delniških družbah po številu uloženih delnic, ne pa po številu slučajno prisotnih delničarjev. Krčevito smo branili nezavisni upravni svetniki pravice delniške družbe in zasebnih delničarjev — toda od 31.000 delnic imela je država sama nič manj nego 25 tisoč komadov, vse drugi delničarji skupaj — občine in zasebniki pa le 6.000. Krdelo »slamnatih močitev«, komandiranih malih uradnikov in uradnih slug, ki so naenkrat nastopali kot »veledelničarji« Dolenjskih železnic, molče so v žep utikali vsa pikra očitana, vse stvarne razloge ogorčenih zagovornikov užaljene pravice, molče so pri glasovanju dvignili svoje roke, nova pravila so bila sprejeta — Dolenjske železnice pa so bile ubite!

Sodim, da vsa železniška zgodovina nima primera k nasilstvu — storjenemu delniški družbi Dolenjskih železnic. Kdo ga je povzročil, kdo je zakrivil prelom koncesijske listine, obnih ter specijelnih zakonov, pravil in predpisov? V roku so si segli pri tem atentatu avstrijska vojna uprava, ki je vsaj od l. 1908 sem neprestano sanjarila o uničevalni vojski proti mali Srbiji, in tedanjí dež. glavar, ki se je bil menda polakomnil garancijskega zaklada za Dolenjske železnice, znašajočega tedaj že okroglo 1.600.000 K. Deželni zbor kranjski je bil namreč sedaj, ko je bil prevzel poroštvo za 14 milijonov kron prioritet, ob jednom sklenil, naj se ustanovi v to svrhu takoj poseben garancijski fond, v kojega se naj vsako leto uplača 50 tisoč gold. toliko časa, dokler ne naraste na 500.000 gld. To se je zgodilo in ker je deželno poroštvo dejansko ostalo fiktivno, dvignil se je ta zaklad potom obrestovanja na celih 1,6 milijonov kron. Deželni glavar hotel je prosto razpolagati s tem zakladom, do katerega ni mogel, dokler je bil vezan. Vsled tega je drage volje privolil v nakano vojne in železniške uprave ter je uplival na deželni odbor, da je pritrdil napadu na lastninske pravice zasebnih delničarjev, ozir. pravnih oseb.

Razprava v deželnem odboru o prevažnem predmetu morala je biti dokaj površna in plitva. Kajti kako bi se sicer dala razlagati velikanska zmota zastopnika dež. odbora v upravnem svetu, dež. odbornika grofa Barbo, kateri je v svojem govoru v seji upravnega sveta izrazil svoje posebno zadovoljstvo, češ po tem dogovoru med državno železniško upravo

Katoliški shod v Domžalah se vrši v nedeljo 28. avgusta.

in dež. odborom rešena je enkrat za vselej dežela Kranjska svoje garancijske obveznosti! Takoj v debati dokazovali smo nasprotniki omenjenega dogovora, da obstoji garancijska dolžnost vojvodine Kranjske prej ko slej v polnem obsegu. Gola istina je namreč, da tudi po spremembi pravil v smislu dogovora, sklenjeni na občnem zboru velevala § 12. izrečno, da je dežela Kranjska do poteka koncesijske dobe porok za letnih 296.953 gid (593.906 kron), ki jih zahteva 4 % no obrestovanje in amortizacija prioritetnega posojila v znesku 14.000.000 K. Niti tega tedaj ni bil dosegel deželni glavar, da bi država bila prevzela poroštvo za zadolženost (prioritete) Dol. železnice mesto dežele, ki je z njim obremenjena še do danes.

In posledice izpremembe pravil in obratne pogodbe, izvršene tekom maja 1913? Glavinske delnice Dolenjskih železnic postale so hipoma brez vsake vrednosti, »non valeurs«. Nič upanja več na morebitne dividende, kajti odsihmal vršila je na družbenih progah država na lastni svoj račun, dočim je imela prej obrat na račun delniške družbe zgolj protipovračila lastnih stroškov. Nič več povračila delniške glavnice, kajti koncesijska doba se je s tem namenom skrajšala baš za onih 15 let, v kojih bi se glasom koncesijske listine morala vršiti amortizacija glavinskih delnic. Smelelo trdim, v celi železniški zgodovini ni dobili analogije k temu brutalnemu zavratnemu oropanju zasebnih akcionarjev.

Koliko znaša storjena jim škoda? Delež, ki so si ga pridobili občine, juridične osebe in zasebniki na delniški glavnici, znaša 6000 komadov akcij, t. j. 1,2 milijona kron. Po današnji denarni vrednosti pomenja to približno 30 milijonov kron. Poleg tega polastila se je glasom § 42 spremenjenih družbenih pravil državna uprava obeh rezervnih zakladov Dolenjskih železnic, ki sta bila že narastla na 600.000 kron. Od te svote bila je 1/6 t. j. 100.000 kron lastnina zasebnih delničarjev, tedaj po današnji valuti vsaj 3 milijoni kron. Vsaj za te lepe svote bili so oropani zasebni delničarji Dolenjskih železnic.

Krivic, ki se je bila godila akcionarjem, priznal je celo tedanjí avstrijski ministrski predsednik grof Stürgkh. Kot branitelja žaljenih interesov naših akcionarjev stopila sva pred njega ljubljanski župan dr. Tavčar in jaz. Jasno sem mu razložil preverznost in zločinstvo zavratnega napada na lastninsko pravico oropanih delničarjev, — pritrdjeval mi je: »Saj se je tudi meni čudna videla cela ta stvar!«

Ko sva se poslavljala od njega, je Stürgkh še enkrat konstatiral vsebino našega razgovora z besedami: »Zavezal sem se vama, da pokličem železniškega in finančnega ministra na razgovor ter pri tej priliki na podlagi Vaših pojasnil ukrenem reasumiranje (razveljavljenje) cele zadeve.« Takoj v ministri pred sobi sva z dr. Tavčarjem udeležila natančno besedilo Stürgkhove obljube. Toda živeli smo tedaj v stari Avstriji in prelom slovesno dane besede bil je tam v navadi, skoro bi se moglo reči, bil je vladna maksima. Grof Stürgkh je požrl nama dano besedo!

In tako je od leta 1913 vsled krivde avstrijske državne uprave in, žal, tedanjega deželnega odbora kranjskega in njegovega glavarja zasebni delničarji Dolenjskih železnic oplenjeni in oropani, družba sama pa in nejn upravni svet sta degradirana, brez upliva, brez moči, niti senca ne več prvotne svoje pozicije! Skrajni čas je, da se popravijo krivice ter da se zopet vzpostavi delničar v prvotne svoje pravice, upravni svet pa v prvotno svojo veljavo.

V prihodnjem članku hočem utemeljevati to nujno zahtevo s stališča zdrave železniške politike.

Odposlanstvo h kralju Aleksandru.

Belgrad, 25. avgusta. (Izv.) V Pariz odpotuje glasom sklepa ministrskega sveta posebno odposlanstvo, sestojede iz ministrov Kumanudija, Puelja, Spaha in Uzunovića.

Pašić odpotuje v Pariz.

Belgrad, 25. avgusta. Ministrski predsednik g. Pašić namerava odpotovati v Pariz, da poseti Nj. Vel. kralja Aleksandra. Odpotoval ne bo prej, dokler se ne končajo važni posli, torej nikakor ne pred drugo polovico prihodnjega tedna. G. Pašić je želel, da osebno poroča mlademu kralju o smrti in pogrebu pokojnega kralja Petra in mu predloži svoje predloge in vladne namere o glavnih poslih. Verjetno je, da se bosta kralj Aleksander in g. Pašić skupno vrnila iz Pariza v Belgrad.

Pogajanja med radikali in demokrati.

Belgrad, 25. avg. Pogajanja med radikali in demokrati se bodo nadaljevala prihodnji mesec. V načelu je dosežen sporazum o programu odsekov v parlamentu. Težkoče so se glede vprašanja o razdelitvi portfeljev in uradnikov. Pri radikalcih se vedno bolj pojavlja težnja, da v novi skupni vladi dobijo portfelj ministra za notranje stvari. Tudi demokrati zahtevajo, da dobita obe stranki enako število uradnikov, ki prihajajo tu v pošte.

Notranje državno posojilo

Belgrad, 25. avgusta. (Izv.) V finančnem ministrstvu so končane vse priprave za podpisovanje notranjega državnega posojila. Podpisovanje deležev se začne pri vseh večjih denarnih zavodih dne 1. septembra in traja do 30. septembra. Obveznice se bodo glasile na 100, 200, itd. dinarjev.

Mir med Ameriko in Nemčijo podpisan.

Berlin, 25. avgusta. Mirovna pogodba med nemško državo in Zjedinjenimi državami je bila podpisana danes popoldne ob 17. uri od državnega ministra za zunanje posle dr. Rosena in ameriškega komisarja Dresela.

Politične novice.

Evakuacija Baranje se je izvršila pod okolnostmi, ki potrjujejo staro resnico, da naša diplomacija ne odgovarja svoji nalogi. Baranja se je morala izprazniti vsled tega, ker je letos stopila trianonska pogodba v veljavo, ta pogodba pa ne dopušča nobenega dvoma, da Baranja pripada Madjarski. Sicer se je okupacija Baranje od naše strani izvršila kot jamstvo, da Madjarska izpolni vse mirovne pogoje napram SHS, toda zavezniki so že nekaj časa sem jasno izrekli svojo voljo, da se Baranja Madjarski vrne, za izpolnitev mirovnih pogojev pa da bodo skrbeli oni. To je naši vladi bilo dobro znano in bi bila lahko zavzela svoje stališče pravočasno, da je ne bi bili dogodki prehiteli tako, da se je morala evakuacija izvršiti v zadnjem trenutku v največjem neredu. Vso krivdo valiti na angleškega člana medzvezniške komisije Gosseta je otročje. Razum njega sta evakuacijo efektivirala še italijanski zastopnik, ki je a priori proti nam, in francoski, ki je po naših informacijah istako bil našemu stališču nasproten. Komisija je v obče postopala popolnoma po na-

vodilih iz Londona in Pariza, katera naši vladi ne bi smela biti neznana; da pa Anglija še posebej protežira Madjarsko kot eksponenta svoje politike na jugovzhodu Evrope, to je tako notorično, da bi tudi naši diplomati mogli to vedeti. Zavezniki smatrajo sploh našo državo za preveliko in bi nam radi še marsikaj odščitili, če bi le šlo brez večjega šuma, z Madjarsko pa celo Francija močno simpatizira. Naša vlada bi bila torej lahko že pred časom odločno rekla, da Baranje ne zapusti, in se postavila po robu kakor so se Poljaki v podobnem slučaju, ali pa bi bila morala odrediti evakuacijo brez vsakih nekoristnih gest. Kajti ustanovitev »neodvisne srbsko-madjarske-baranjske republike« je bila ali neodkritosrčna gesta ali pa lahko mišljena, kajti oni naši jugoslovanski sonarodnjaki, ki so bili pri tem udeleženi, pa niso mogli zdaj pobegniti, ker imajo veliko zemlje in imovine so zdaj popolnoma izpostavljeni maščevalnosti Madjarov. Ali jih bo naša vlada ščitila in ali jih bo sploh mogla in smela? Pomislimo, da šteje Baranja 23.000 Hrvatov-šokcev in 13.000 Srbov, Madjarov 168.000, Nemcev pa 113.000, pobegnilo jih je pa le kakih dva ali kvečjemu tritisoč, saj vsled pospešenja cele evakuacije sploh niso mogli. Torej je bil ta puč skrajno nesrečno izpeljan. Ker »Jutro« danes nekaj o tej zadevi piše v zvezi s Koroško, bodi povedano, da se nam jako čudno vidi, zakaj je naša vlada, ko je šlo za »srbsko« Baranjo, uprizorila imenovani puč, ko pa je šlo za Koroško, se ni samo sama držala skrajno rezervirano in korektno, marveč je to celo Slovencem in Hrvatom nujno priporočala, češ sklep vlesil je sakrosankten. Ko je d' Annunzio zasedel Reko, smo tudi ostali korektni. Čudimo se, da »Jutro« tega ne vidi. Sicer pa mimogrede povedano, Baranja ni izključno srbska, ampak večina ondotege prebivalstva je katoliško hrvatska in je skrajno nefaktno in nedržavniško, če so enodnevni neodvisni baranjski republikli dali ime »srbsko-madjarska«, kakor da bi baranjsko vprašanje ne bilo vprašanje vseh treh plemen naše države. Skratka, baranjsko vprašanje je en dokaz več za sijajno kvalifikacijo naših zastopnikov v inozemstvu.

Albansko vprašanje. Vest, da so zavezniki definitivno priznali okraj Orka in Argirokastro, katerih se je hotela polastiti Grčija, Albani, je vzbudila v Tirani veliko radost, tembolj, ker so zavezniki obenem izjavili, da vztrajajo na tem, da Albanija obdrži meje, določene leta 1913 na londonski konferenci. Tiranska vlada je poslala v London, Pariz in Rim zahvalne brzojavke.

Don Sturzo je 22. t. m. priredil v Soresini blizu Kremone velikanski shod ljudske stranke, katerega se je udeležilo okoli 15.000 organiziranih krščansko-socialnih kmetskih delavcev. Med drugim je izjavil, da vprašanje bloka med ljudsko stranko in socialisti ni še dozorelo in da za enkrat tudi ni oportuno.

Donavska komisija. »Prager Tagblatt« poroča iz Bratislave: Včeraj je bila zadnja seja bratislavskega zasedanja mednarodne donavske komisije. Sklenilo se je nasproti stališču nekaterih delegatov, kakor tudi angleškega admirala Troubridgea ukloniti se sklepu pariške konference in za pet let izbrati Bratislavo za sedež donavske komisije.

Vprašanje ekscesarja Karola. K vprašanju prebivanja bivšega kralja Karla, ki stopi konec avgusta v novo fazo, ker se je ob tem času nameraval odpeljati iz Švice, javljajo listi, da še ni nobene odlo-

čitve glede preselitve na Špansko. Španija pač ni odklonila rpošnje angleške, francoske in italijanske vlade, dovoliti Karlu azil na Španskem, vendar pa je stavila pogoje, glede katerih se s kraljem ni dosegel še noben sporazum. Španska vlada zahteva, da se 60 oseb broječa okolica bivšega kralja zmanjša na polovico. Imeti hoče tudi vpliv na izbero oseb, ki se smejo pripustiti. Naposled želi da se popolnoma pojasni finančni položaj razkralja, preden se priseli. Zvezni svet bo prejkone sklepal glede bivanja razkralja prihodnji petek.

Mala ententa in Avstrija. Nemško časopisje se v zadnjem času zelo veliko bavi z izjavo, ki jo je dal rumunski zunanji minister Take Jonescu dunajskim novinarjem. On je med drugim izjavil, da bi on z velikim veseljem pozdravil priključitev Avstrije mali ententi in da bi po njegovem mnenju Avstrija morala uravnati svojo politiko v tej smeri. Seveda mora pri tem odpasti vsaka najmanjša propaganda za združitev z Nemčijo. Ta izjava Take Jonesca je izzvala v vseh političnih krogih veliko senzacijo in ni ravno brezpomembna, ker je znano, da je tudi dr. Beneš že večkrat dal v tej zadevi izjave, ki pa so bile zelo nejasne.

Anglija se čedalje bolj približuje Nemčiji, dasi jo vežejo mnogi interesi še na Francijo, tako da ima njeno prijateljstvo do Nemčije zaenkrat še platonični značaj. Realne vrednosti je za Nemčijo zdaj še samo prizadevanje Anglije, da se Nemčiji prisodi večji del premogovnega revirja v Zgornji Sleziji in da se ukine zasedba Porenja. Neoficielno pa v Angliji dela močna germanofilska struja pod vodstvom lorda Abernona, da se dosedanj kurs nasproti Nemčiji korenito izpremeni in ti ljudje dokazujejo zdaj že, da se mora Nemčiji sploh odpustiti nadaljevanje odplačevanja vojne odškodnine. Kaj za tem tiči, pa nam pove vest, da se je za eksploatacijo ruskih bogastev ter vpostavitve propale ruske industrije osnoval konsorcij, v katerem imajo prvo besedo angleške in nemške banke, ki morajo v to svrhu biti na vsak način sindikalno organizirane. Govori se, da ima ta sindikat že zagotovljene važne koncesije po celi Rusiji in da so pravzaprav že vse važnejše ruske industrijske panoge v njegovih rokah. Če verjamemo pariškemu »Matinu«, ki sicer zelo ljubi senzacije, se ta konsorcij trudi, da se doseže tudi politični sporazum med Anglijo, Nemčijo in Rusijo. Ta sporazum naj bi osigurval sovjetski režim v Rusiji, zato pa sovjeti izročijo vso eksploatacijo dežele Angliji in Nemčiji; slednja se zaveže, da ne bo Angliji delala neprimlik v Turčiji, Irski in Indiji, kjer ima še vedno velik moralni vpliv, Angliji pa garantirajo Nemčiji varnost pred francoskimi načrti. Zelo je verjetno, da so vse te podrobnosti plod »Matinovega« strahu in domišljije, nekaj pa je na vsak način na tem, ker politiko delajo danes banke in če bi se osnoval nemško-angleški bančni sindikat v svrhu gospodarske eksploatacije Rusije, je gotovo, da med temi tremi državami obstojajo tudi politično opredeljeni interesi in načrti za bodočnost. Mi smo že pred dobrim pol letom našo vlado opozorili na to, da je danes London resnični centrum mednarodne politike in da nam potreba nadaljnjega mirnega razvoja naše države nujno narekuje, da jemljemo že zdaj v poštev možnost preorientacije svetovne politike.

Velik škandal v vojaški upravi v Italiji. Vojni minister Italije je odredil strogo preiskavo proti generalni direkciji topništva v Rimu, kjer so različni funkcio-

narji prodajali erarično blago za par milijonov lir in si zgradili vile ter nabavili avtomobile.

Učiteljski vestnik.

Absolutistično postopanje okrajnih šolskih nadzornikov. Provizorne učne moči nastavlja in odstavlja okrajni šolski svet. V vseh okraj. šolskih svetih pa ima SLS najmočnejše zastopstvo, le žalibog, da se ti mandatarji vsikdar ne zavedajo svojih pravic in dolžnosti. Če bi se jih, bi okraj. šol. nadzornik v ljubljanski okolici ne bil tako predrzen, da hoče kljub sklepu višj. šol. sveta neko učiteljico pustiti brez službe in prihodnjem šolskem letu. Na grdo denunciranje so uvedli proti nji disciplin. preiskavo, s katero ji niso ničesar slabega dokazati mogli in vendar naj bi bila za greh, ki ga ni storila, kaznovana! Ali smo še v pravni državi? Može, člani okr. šol. svetov vi imate pravico zahtevati v zmislu zakona z dne 23. oktobra 1912, § 28., da skliče okrajni glavar sejo okrajnega šolskega sveta, kjer naj vam okr. šol. nadzornik položi račun o vseh, ki jih odstavlja in nastavlja. Najbolj pametno pa bi bilo, da se tudi provizorno učiteljstvo imenuje v zbornih sejah okrajnega šolskega sveta in se tako izbiže okrajnemu šolskemu nadzorniku bič iz rok, s katerim hoče gnati učiteljstvo iz katoliških izobraževalnih društev!

Tudi policaj-šulmajster. Po poročilu »Slovenskega Naroda«, št. 182, se je nekdo utihotopil v neko ljudsko šolo ob Savi na Gorenjskem. Tam je v nenavzočnosti šolskega vodje in učiteljice udrl v knjižnico, v kateri je našel še Smolletovo knjigo: »Cesar Karol I.«, ki jo je raztrgal, vrغل v kot, na prostoru knjige pa pustil listek z napisom: »Vsled naredb višjega šolskega sveta — konfiscirano«. To svoje junaštvo opisuje v »Slovenskem Narodu« in pozivlje višji šolski svet, da se pobriga, kako klerikalni šolski voditelji izvršujejo njegove navedbe. Radovedni smo, kaj bi bil ta junak storil, če bi bil našel brošuro Jakoba Dimnika, Pavla Fleseti in drugih avstrijskih patrijotov, ki danes vedrijo in oblačijo v jugoslovanskem učiteljskem udruženju? Državni upravi bi pa svetovali, naj odpusti vse plačane detektive, ker jih lahko dobi zastoj, kakor kaže navedeni slučaj. Policaj-šulmajstrov je veliko.

Zadnji »Učiteljski Tovariš« milo zdihuje, ker je bilo v seji višjega šolskega sveta imenovanih vsaj nekaj Slomškarijev. Toži, da ni v višjem šolskem svetu prave sloge, t. j., da so v njem še možje, ki se ne puste terorizirati gospodu L. Jelenca. Zalostno spričevalo bi si izdali gospodje z akademsko izobrazbo, ako bi se pustili voditi od kakega Luke Jelenca. Vse one tovariše in tovarišice, ki so se jim zgodile očividne krivice, pa pozivljamo, da javijo to z natančnimi podatki osrednjemu odboru »Slomškove zveze«, ki bo vse take slučaje zbral ter naznanil kraljevemu namestniku in drugim merodajnim činiteljem. Izvedelo pa bo zanje tudi naše ljudstvo, ki bo svoj čas napravilo obračun s takim režimom in z vsemi, ki ga vzdržujejo.

Dnevne novice.

Katoliški shod za kamniško in moravsko dekanijo se vrši to nedeljo 28. avgusta v Domžalah s celotnim že objavljenim sporedom. — Pripravljalni odbor.

Orlovskazvezina prireditve v Sevnici je radi epidemije prepovedana!

»Gg. veroučiteljem v vednost.« Prejeli smo in objavljamo: Pod tem naslovom

LISTEK.

Življenje in smrt katoliškega dijaka.

Jožetu Pibru v spomin P. Ramšak.

I.

O Tebi naj pišem, ki si mi bil ljub in drag, odkar sem Te spoznal. Ko si bil še deček, Te mi je pripeljala božja previdnost med kongreganiste; a kot razvijajočega se mladeniča šestosolca Te mi je iztrgala kruta usoda. Zdad pa ko sem Te spet našel borečega se s smrtjo, si mi odvzel za vselej. Boril sem se z drugimi v gorečih molitvah z Bogom, da Ti ohrani življenje — toda zgodi se božja volja, odšel si pred menoj živat srečno blaženost nad zvezdami.

Kar nam je ranjkega Jožeta tako priljubilo na prvi pogled, je bila njegova tiha, mirna, skromna zunanost. Nikdar se ni silil v ospredje, ko si ga pa pozval, je pograbil z vneto in žilavostjo za delo in lahko si se zanesel, da izvrši dobro poverjeno mu nalogo. Takega sem ga spoznal, ko je bil odbornik, pozneje načelnik v kongregaciji. Jože je bil rojen radikalec.

Skušal je biti res pravi kongreganist. Občudoval sem takrat pri njem globoko, otroško pobožnost do Marije. Vsak teden je bil parkrat pri meni, da se pogovori,

kako bi dvignili kongregacijo. Ob takih prilikah sem ga spoznal do dobra. Nekoč mi pravi, da moli vsak dan zjutraj in zvečer k Mariji, da bi ga obvarovala greha. Prišlo mu je od srca ko je kot petošolec zapel o Mariji:

Daš mi le Ti,
nudiš le Ti,
kar mi v srcu tiho živi...

Ko so mu v četrti in peti šoli prišle prve težave v duhovnem življenju, se je silno bal, da ne bi bil nevreden član kongregacije. In vendar je bil on njena velika opora. Prvi je bil, ki se je navdušil za pevski odsek, za goslarski kvartet, prvi, ki se je z vso vneto oprijel misli »Akademice Mariana«. Delal je za njo in prihajal k meni, da se nauči, kako treba delati predavanja. Kadar ni bilo predavatelja, je skromno potrkal na moja vrata in mi ponudil predavanje. Marsikateri agitacijski listek je napisal, da jih privabi več v akademijo. Ko se je sprožil misel za leposlovni list akademije, je on z veseljem prevzel uredništvo »Pomladi«. Prepisoval je doneske, navduševal vsakega, ki je prišel z njim v dotiko, za pisateljevanje. S svojo ljubeznivostjo jih je res mnogo pridobil za prepotrebno delo. Takrat je začel tudi pesnikovati. Kako boječe in skromno mi je odkril skrivnost, da dela pesmice. Ko je pa videl, da mi to ugaja in nga razumem, je pomnožil obiske in do-

našal nove verze. Nagib svoj pa, da je tako marljivo delal zlasti za akademijo, je odkril svojemu prijatelju v pismu 22. okt. 1918: »nam in drugim v korist in Njej (Mariji) v čast.«

Za lepši razvoj svojega dušnega življenja je črpal moč iz sv. Evharistije. Marsikdaj je stopil zvečer pred tabernakelj. Skoro do zadnjega je bil večkrat na teden pri sv. maši. Vstajal je ob petih, bil je pri polšesti sv. maši v stolnici, kjer je tudi često pel. Prejemal je kot kongreganist sv. obhajilo skoro vsaki drugi dan. Gotovo je kongreganistom še v spominu njegov globoki referat o sv. Evharistiji, ki je žel zanj vsestransko odobravanje na kongregacijskem sestanku v Št. Vidu l. 1918 kot petošolec. Živel je z Evharistijo, čutil z Evharistijo, zato ga je nekdo nazval z »evharistično vijolico« in vsi so odbravali, da se je takrat njemu poveril oni referat.

Jože je bil takrat vzoren kongreganist.

Iz teh »najlepših dni njegovega življenja, ki je v njih vžival pravo srečo in srčni mir« kakor se mi je izrazil nekaj dni pred smrtjo, in po katerih je spet zahrepenel, ko se je streznil od prvega navdušenja, ga je spravil klic po svobodi, ko je bil v šesti šoli. Tu je storil nepremišljen korak iz kongregacije. Zagoneten se bo zdel vsakemu ta korak, kdor ga je poznal kot kongreganista. Meni je jasen. Zavzel sem se, ko pride nekega dne. če se ne

motim v peti šoli, k meni ves pobit in potrt in pravi: »Najrajši bi izstopil iz kongregacije.« — »Zakaj pa, moj dragi?« — »Ker čutim, da sem je nevreden.« Odgovorim mu: »Če bi bil tudi nevreden, kar pa nisi, jo pa zdaj v teh letih razvoja najbolj potrebuješ. Za nobeno ceno te ne pustim.« Vendar je šel — za čas, da se zopet vrne...

Tudi izven kongregacije je prijel za delo s čudovito žilavostjo. Pisal je in študiral in delal predavanja, organiziral in navduševal. — Zdi se, da je za dve leti odolel svoj mirni značaj, postal je iniciativni agitator.

Ker je živel v bolj bornih razmerah in okusil sam trpkost pomanjkanja, se je z navdušenjem oprijel socialnega prepoveda. Njegova globokoumna narava ga je silila, da je skušal spraviti v sklad s krščanstvom povojne socialne struje socializma. Plemenita navdušenost se je združevala tu z nekaterimi nejasnostmi in mladini svojstveno ekstremnostjo; pred smrtjo se je pa vse to izčistilo, kakor sem se sam prepričal. Poleg socialnega pokreta ga je njegova rahločutna duša (bil je rojen poet) povedla na polje umetnosti, kjer je bil tudi najmodernejši iz modernih. Na vsak način se je ves žrtvoval za »Razor«, našo srednješolsko organizacijo, in tako naporno delal, da je zavrtni babil našel v njegovem organizmu ugodna tla za svoje razdiralno delo.

je prinesel sobotni »Slovenec« notico duhovnega društva »Vzajemnost«. Človek je pričakoval, da dobe veroučitelji sigurno zvišano nagrado za pouk veroučitelja, kakor je sklenil pred par meseci viš. šol. svet v Ljubljani. Kaj še, stara reč! Dobil boš ti, ljubi katehet na deželi, če boš lepo pridil in če bo župni urad prosil šolsko vodstvo, naj bi bilo toliko prijazno, da potrdi številno tedenskih učnih ur — lepo nagrado — 70 K za letno uro, ali po starem 70 krajcarjev. Velikodušnost kaj ne, da ji ni primere! Seveda, dobiš pa le, če župni urad prosi šolsko vodstvo, da ta kontrolira, če ni kaj laži zraven. Ali ni po tem odveč vsako župno-uradno potrdilo — in teh je dosti — če je pa sum, da morebiti ne odgovarja resnici? Dasi ni ta naredba najnovjša, vendar kaže, da so že prej sedele tudi brihtne glave v deželnem šolskem svetu. S povišanimi nagradami za verouk, kakor je sklenil višji šolski svet, tako smo vsaj čitali v novinah, vemo, da ne bo nič, ker je pri nas izginil čut pravičnosti. Nemška beraška Avstrija, ki pač ni klerikalna, obeta duhovščini dostojno povišati plače in jih tudi bo, ker so tam na vodilnih mestih moške, ki imajo čut za pravičnost. Pri nas pa je sedanji strankarski fanatizem ubil vsak čut pravice. Če ne greš z nami, pa pogini. Liberalci dobro vedo, da je ogromna večina duhovščine pasje plačana, pa si mislijo: Prav vam je, zakaj pa ste tako hudi avtonomisti. Spametujte se, postanite centralisti, kakor smo mi, pa se bo i vam dobro godilo, kakor nam. Pa tega vseeno ne boste dočakali. Dokler bo paševal Pribečević in njegova kompanija, bodo beati possidentes le njegovi centralistični petolizniki. A kolo se vrti.

— Odkritje spominske plošče Podlimbarskemu v Krašnji dne 28. avgusta t. l. se vsled narodnega žalovanja ne vrši, temveč položi na poznejši čas, ki se bo pravočasno objavil. — Odbor za odkritje spominske plošče Podlimbarskemu v Krašnji.

— Poroča. Iz Murske Sobotice se nam poroča, da sta se poročila g. Franjo Vojsk in gđ. Ruža Vojsk, roj. Abina.

Slovenski zdravniki, ki se hočejo udeležiti zbora jugoslovanskih zdravnikov in želijo imeti zasigurno stanovanje, naj se takoj prijavijo, ker se na poznejše priglasitve ne bo moglo ozirati.

— Za izboljšanje naše valute. Predsednik trgovske in obrtniške zbornice v Belgradu je posetil finančnega ministra in mu dal predstavko o slabem stanju naše valute. G. minister je to predstavko vzel na znanje in obljubil, da bo sklical posebno konferenco vseh resortnih načelnikov v finančnem ministrstvu, da bi se našla najboljša rešitev za izboljšanje naše valute. Razen tega je g. minister obljubil, da bo v tem vprašanju dal svoj uradni odgovor.

— Mednarodni zadrugi kongres. Iz Bazla se poroča 24. t. m.: Na današnji seji mednarodnega zadrugnega kongresa je govoril Kaufmann (Nemčija) o odnosih med mednarodno zadrugo zvezo in mednarodno družbo za nakupovanje na debelo. Po njegovem predlogu se je izrekel kongres za ustanovitev mednarodne zveze velikih družb za velenakup, ki naj bi bila z mednarodno zadrugo zvezo v organski zvezi.

— Kongres Narodnega ženskega saveza — odgojen. Zaradi smrti kralja Petra je kongres Narodnega ženskega saveza odgojen na pomlad 1922.

— Društvo Gospodarski Zvon v Dalmatinovi ulici št. 15 v Ljubljani ima na razpolago več koroških beguncev, ki so kot delavci sposobni za delo v lesni in kmetijski stroki.

— Akademikom! Da se izognemo vednemu poprašanju v zadevi podpor, menze in doma za šolsko leto 1921—22, sporočamo vsem visokošolcem, ki nameravajo študirati na ljubljanski univerzi, sledeče: a) Glede podpor je napravil odbor PDJA pri pristojnih mestih vse potrebne korake, da se to vprašanje čim prej uredi, nima pa še do danes kljub ponovnim urgencam od strani prosvetnega oddelka kakor tudi od strani odbora, nikakoli točnih navodil. b) Vprašanje akademске menze po pričetku vpisovanja (najbrž 15. sept.) je popolnoma odvisno od načina podeljevanja podpor, posebno od vsote, ki bi bila vsajena v to svrhu na razpolago, vsled česar ni mogel odbor zažeti še nikakega stališča, čeravno je to vprašanje jako urgentno. — V vsakem slučaju pa se do tega dne vsled pomanjkanja sredstev ne sprejme nikogar več v menzo, razen proti celemu plačilu. c) Akademski dom je zagotovil za ca. 120 najrevnejših in najprijadnejših tvarišev in se bodo tvarišem, ki so se prijavili, razposlali tozadevni formulirji v izpolnitev, čim se bode sporazumno z Akademskim kolegijem rešilo vprašanje o načinu sodelovanja zastopnikov dištanta pri reševanju prošanj in upravi. Vsa vprašanja se bodo, kakor upamo, do pričetka šolskega leta rešila — vsaka bojazen je izključena —, ker je evidentno, da bi v nasprotnem slučaju moralo ostati znatno število slušateljev na svojih domovih. Odbor smatra, da je s tem ugodil vsem mogočim prošnjam za informacije, vsled česar ne bode odgovarjal posameznikom na razna vprašanja, opozarja pa ponovno na pravilno izstavljenе ubožne liste (potrditev od strani davčne oblasti itd.), kakor tudi na spričevala o uspehih v pretečenem šolskem letu. Vse prošnje glede menze in doma, ki so bile društvu do sedaj poslane, služijo odboru le v svrhu evidence, vsled česar bodo morali tvariši na ev. poziv vložiti predpisane prošnje z zahtevanimi dokumenti. — Podporno društvo jugoslovanskih akademikov v Ljubljani.

— Ukin e »uputnic« (poštah nakaznic) v kronski veljavi. Po razpisu kr. ministrstva za pošto in brzojav od 17. avgusta t. l. broj 49625 razglasimo: Ker se finančno ministrstvo protivi, da se napiše znesek pr. ituzemskih poštah vplaćanih poštah nakaznic (uputnic) samov kronski velja-

vi, odrejamo, da se dne 1. septembra t. l. vplaćila poštah nakaznic v kronski veljavi ukinejo in da se njihova vrednost (znesek) od tega dne dalje oznaća v dinarski veljavi ter da se vrši vplaćilo nakaznic samo v dinarski veljavi. Razume se, da se morajo vrati vplaćila poštah nakaznic ter njihov vpis v »Račun izplaćanih poštah nakaznic«, odnosno v dohodno knjigo poštah nakaznic tudi samo v dinarsko-parski veljavi. — Nakaznične police in tiskovine, ki se rabijo v nakaznićni (uputnićki) službi, pa so tiskane na kronsko-dinarsko veljavo, je uporabljati do popolne porabe a pred uporabo se morajo vse povsod oznaćbe (tudi službene) v stolpcih itd. v kronsko-vinarski veljavi lićno prećrtati oziroma razloćno in lepo na dinarsko-parsko veljavo popraviti. — Najvećje vplaćilo na eno nakaznico (uputnico) je 1.000 (tisoć) dinarjev.

— Za delavnico južne železnice v Mariboru se išće samostojen elektromonter specialist v ovijanju kotel (Ankerwickler) vseh vrst motorjev v izdelovanju tozadevniš šablon ter v stikanju (Schalten) izvežban. Samo interesi v dolgotrajno prakso pridejo v poštev. Javiti se je pri obratnem ravnanju južne železnice, kjer se tudi plaćilne pogoie poizve.

— Žrtve potresa na Kitajskem. Iz Pekinga poroćajo: Pri velikem potresu v pokrajini Kan-Su meseca decembra l. l. so pogrezajoće se gore zasule, kakor se je uradno šele zdaj dognalo, 200.000 ljudi in mnogo živine. Razdejane so vse hiše v okrožju 75 štirijaćskih milj.

— Velika zrakoplovna nesreća. Nad Hullom na Angleškem je eksplodiral velik zrakoplov, ki je delal poizkušujo vožnjo. Već tisoć ljudi je bilo prića katastrofe. Razkropili so se na vse strani, ko so v plamen odete razvaline zrakoplova padale na tla. Na kraj nesreće so odpotali več ladij za rešilno delo. Od 47 oseb, ki so bile v zrakoplovu, je ostalo šest živih, med njimi kapetan. Ućinek eksplozije je bil tako silen, da so se razdrobile vse šipe hiš na bregu reke Humber. Vodnik zrakoplova je pokazal obćudovanja vredno prisotnost duha, ker je obrnil zrakoplov proti reki, ne pa proti mestu, kjer bi bil povzročil strahovito škodo. Vodnik je bil hudo ranjen. Zrakoplov je bil na poizkušni vožnji za polet v Ameriko. Moštvo je štelo 49 moš, med njimi pet britanskih ćastnikov in nekaj ameriřkih pomorskih ćastnikov, ki naj bi bili vodili zrakoplov preko Atlantskega morja. Zrakoplov Z. R. 2 je bil najvećji zrakoplov sveta. Bil je 695 ćevljev dolg in je imel 300.000 kubićnih ćevljev plina. S seboj je imel dovolj plina za pot 6.500 anglećskih milj.

— Kdo ve kaj o Josipu Pahorju? V ćasu evakuacije Opatjegasla t. j. 23. julija 1915 je bil moj oće Josip Pahor, rojen leta 1840 v Opatjem selu na Goriskem, smrtnonevarno bolan in so ga odpeljali vojaki s sanitetnim avtomobilom ne ve se kam v ozadje. Do danes se še ni doznalo, kje je umrl in bil pokopan. Eni pripovedujejo, da so ga videli po evakuaciji v Nabrežini, drugi v Zidanem mestu itd. Komur je o pokoniku kaj znano, naj mi sporoći. S posebno prošnjo se obraćam na župne urade v in izven Slovenije, da blagovolijo ućgoviti, ali je moj pokojni oće umrl v njih obmoćju. Oni župni urad v ćigar obmoćju je bil ta sluća, pa prosim, naj mi blagovolijo poslati mrtvaški list. Vse stroške za naznanilo povrnem takoj. — Filip Pahor, Lukovica 2 pošta Brezovica.

Preliminarno.

Avtomobilni promet v Prekmurju, katerega so obljubljali in prerokovali cel dve leti se je med Dolno Lendavo in Mursko Soboto vendarle prićel. Avtomobil vozi popoldan po prihodu vlaka iz Lendave v Sobotu in zjutraj iz Sobot v Dol. Lendavo. Upamo, da ne bodo to zopet samo poizkusne vožnje.

V Čresnovih so od danes do nedelje 28. t. m. velike tretjeredniće slovesnosti za celo Prekmurje. Vse velikanske priprave za te cerkvene in kršćanske slavnosti vodi poleg domaćega g. župnika Čaćića poslanec g. Kleki.

Ekspozituro okrajnega glavarstva v Dol. Lendavi je prevzel g. dr. Tina Čuš, vladni komisar mesta Dol. Lendave. Doseđanji namestnik okr. glavarja dr. Kandrić gre na daljši dopust.

Državni komisar veleposestva vojvode Esterhazyja je postal g. Luka Meden, bivši dobrovoljec pri zasedbi Medjimurja in Prekmurja. Prejšnjega sekvestra Simona Faleža je g. minister pravde odstavil. Agrarna reforma ga hoće v svoji stroki baje nekje namestiti.

Obćinske volitve v Prekmurju še vedno niso razpisane, niti niso zaćete nobene predpriprave. Sedanji župani, gerenti in ljudstvo je zelo oznevoljeno, da se ta zadeva tako dolgo vleće. Saj pa vendar za Prekmurje tudi veljajo SHS zakoni. Ali smo res kje na otokih Fidži?

Ć. g. kaplan Jožef Herold iz Dolnje Lendave je premešćen kot katehet v Szombathely. Na njegovo mesto kot II. kaplan pa pride v Dolno Lendavo ĉ. g. Varga, prekmurski domaćin iz Bogojine. S tem je zopet eden slovenski duhovnik v Prekmurju več. Zeleti bi bilo, da bi se še ostale slovenske duhovnike, ki do sedaj službujejo v madžarskem delu szomboteljske škofije namestilo čimprej v Prekmurju.

Demokratska stranka je razpisala zopet mesto politićnega tajnika za Prekmurje, ki z nenadno smrtjo pok. Tone Vahtarja postalo prazno. Slišimo, da se med drugimi poteguje za to mesto tudi nekdanji notarski kandidat v Dolnji Lendavi g. Groboćnik.

Ljubljanske novice.

Ij Kraljeva zahvala Ljubljani. Iz Pariza je došla magistratu naslednja brzojavka: »Dr. Zarnik, županov namestnik, Ljubljana, Jugoslavija. Njeg. Velicanstvo Kralj iskreno blagodari Ljubljani na topolom saućešću prilikom smrti Njegovog oca i na izjavama ljubavi i vdanosti. — Mihajlović, otpravnik poslova.«

Ij Češki skauti, ki se vraćajo od potovanja po Jugoslaviji, so vćeraj dospeli v Ljubljano, kjer so prenoćili.

Ij Preložitve duhovnih vaj. Ker so nastale teškoće, ne bo duhovnih vaj pri oo. jezuitih od 28. avg. do 2. sept.

Ij III. skup. jugoslav. lek. društva v Ljubljani. Vabim dame zdravnikov na sestanek, ki se vrši v pondeljek 29. t. m. v mestni posvetovalnici ob 5. uri popoldne. — Vera dr. Šlajmerjeva.

Ij Važno za vse trgovce. Mestni magistrat poroća: Na podlagi vladne uredbe o pobijanju ćlaginje življenjskih potrebšćin in brezvestne spekulacije z dne 20. julija 1921, št. 159, se pozivajo vsi trgovci, da oznaćijo takoj jasno in vidno cene vsem življenjskim potrebšćinam, ki se prodajajo v trgovini, na trgu ali na kakem drugem kraju. Po tej naredbi se smatra za življenjske potrebšćine: vsa hrana, obleka, obuće, kurjawa, razsvetljawa, mlo in tudi material za izdelovanje teh predmetov. Kdor ne oznaći cen življenjskim potrebšćinam, ali jih noće izobesiti na vidnem kraju, se kaznuje z zaporom od 10 dni do 3 mesecev in v denarju od 1000 do 10.000 din.

Ij Otvoritveni sestanek obojba Narodnega gledališća v Ljubljani. Na poziv gledališke uprave se je sestalo artistićno in tehnićno obojbe dne 16. t. m. ob 10. uri dopoldne polnoštevilno v prostorih dramskega gledališća. Upravnik prof. Juvanćić je zbrano obojbe, posebno novoangaćirane ćlane, z daljšim nagovorom pozdravil, omenil najvaćnejše dogodke iz ćasa pođržavljenja naših gledališč ter razvil natanćen program za bodoće sezono. Skuñnje za novi repertoar, ki je doćela sestavljen in pripravljen, so se že prićele. Sezona se otvori v soboto dne 24. septembra.

Ij Okle. V dnevih od 3. do 12. septembra t. l. bo otvoren v Ljubljani I. veliki ljubljanski vzorćni semenj — prvi v jugoslaviji. Zanimanje za ta semenj je splošno in sodeć po prijavi velikega števila razstavljawcev in obiskowcev iz vseh pokrajin naše drzave, iz Čehoslovake, Nemske Avstrije itd., se bo zbralo navedene dni v našem mestu na tisoće in tisoće tućcev. Ne glede na to, da je ta semenj v prvi vrsti za nas slovence velikega narodno-gospodarskega pomena, zavedati se mora še posebej naše mesto svoje dolžnosti, da po možnosti in radevolje gre prireditelju na roko. Ljubljana ima sloves, da zna sprejemati s pravo slovensko gostoljubnostjo, dokazimo našim bratom z juga in severa ter drugim, ki prihajajo k nam z ćdorim namenom, da smo tudi vredni tega sloveca in si mora urad ljubljanskega velikega semnja Ker se vrše v ćasu med 3. in 12. septembrom v Ljubljani tudi razni kongresi (jugoslovanski zdravniški kongres, kongres jugoslovanskih trgovskih visokošolcev, kongres jugoslovanskih dobrovoljcev) in si mora urad ljubljanskega velikega semnja zaćasno preskrbeti zadostno število prenoćilšč, vabim na prošnjo predsedstva ljubljanskega velikega semnja cenejne sodećane, da se priglasijo vsi oni, kateri bi za ćas semnja ali tudi samo za nekaj večerov dali na razpolago prenoćilšća (posteljo ali divan) — seveda proti plaćilu. Stanovanjskemu oćseku bo dobro došlo vsako prenoćilšće tudi zasolino ali več postelj v eni sobi. Priglasje sprejema stanovanski oćsek ljubljanskega velikega semnja zaćasno v pisarni mestnega ekspedita (Mestni trg št. 27, III. nadstr., ali v pisarni komisarjawa za tujski promet in turistiko Tourist office), Dunajska ćesta št. 18. Prijave se lahko odpoljšajo tudi pisмено z navedbo cene za posteljo za en večer. V Ljubljani, dne 24. avgusta 1921. Županov namestnik: dr. Zarnik I. r.

Ij Trgovski visokošolci se pozivljajo na sestanek, ki se vrši dne 29. avgusta ob 8. uri zvečer v restavraciji »Narodnega doma«, radi razdelitve dela pri I. kongresu trg. visokošolaca in pri ljub. vel. semnju. — Pripravljalni odbor kongresa.

Ij Koncert v hotelu Tivoli od danes naprej vsak večer od pol 19. do pol 23. ure. Priporoća se Vekoslav Dolničar.

Ij Izgred na Kongresnem trgu. V sredo zvečer sta dva moćno vinjena fanta na Kongresnem trgu oklofutala neko dekle. Zbralo se je veliko ljudi in prišel je tudi stražnik, ki je enega tania prijel, drugi je pa zbežal. Na policiji so osodili pijanega fanta na pet dni policijskega zapore.

Ij Ponarejeni stolirski bankovci. Na Stari Vrh-niki stanuje neka rodbina, kjer se zbiraćjo taki ljudje, kateri nakupujejo tobak in proizvode naše tobaćne rećije, ki jih potem tihotapci iztihotapljajo v Italijo. Prav dobro kupećjo so napravile tri take stranke, katerim so tihotapci: deloma Slovenci, deloma Italijani, plaćali za blago 1500 lir v stolirskih bankovcih. Ko so pa ljudje v Ljubljani poskušali menjati stolirske bankove v bankah, se je dognalo, da so bili bankovci ponarejeni. Ker krozi pri nas veliko italijanskih bankovcev, naj ljudje pazijo, da ne bodo sprejemali ponarejenih italijanskih bankovcev.

Ij Moka mestno aprovizacije pred sodišćem. Nekli ljubljanski trgovci je kupil svojčas pri mestni aprovizaciji nekaj moke in je bil obsojen, ker je bila grašća v njej. Ravnatelj mesine aprovizacije g. Ivan Trdina se je moral za to zagovarjati pred sodišćem. Razprava je ućgovotila, da je gosp. Trdina strogo in ponovno naroćil minarjem, da morajo žito natanćno ćistiti. Minarji so aprovizacije vrnili cele vagono odpadkov oćišćenega žita. Mletje žita je g. Trdina tudi sam večkrat nadzoroval. Sodilšće je g. Trdino opustilo.

Ij Nerazsvetljeni hodnik. V Vodmatski ulici je g. D... Fr. popravljal hodnik, toda ponoći popravljenega prostora ni razsvetlil. Pred sodišćem je povedal: »Sem prižgal svetilko, toda ukradena je bila. Pri nas v Vodmatsu se še klobuk ne sme izgubiti, precej ti ga ukradejo. Če pušćiš okno odprto, ti zleze ta notriće Stražnik, ki je bil o zadevi kot prića zaslišan, je povedal, da ni tako hulo, kakor je trdil g. Fr. D..., ki je bil obsojen na 40 K globe.

Ljubljanski veliki semenj

g Vstopnica za »Ljubljanski veliki semenj«. Vstopnica za enkratni vstop v vse razstavne prostore »Ljubljanskega velikega semnja« bo znašala 5 din. Do trajnega prostega vstopa pa upravićuje le legitimacija s sejmskim znakom. Sejmske legitimacije s sejmskim znakom so dobili za 25 din pri sejmskih zastopnikih v vseh večjih mestih kraljevine in pa neposredno pri Uradu ljubljanskega velikega semnja. Za polovićno vožnjo po železnicah upravićuje le legitimacija s sejmskim znakom, ne pa tudi vstopnica za enkratni vstop. Da pri blagajnah na sejmskiću ne bo gneće, se bo prodaja vstopnic za enkratni vstop po ceni 5 dinarjev poverila tudi nekaterim trafikam v mestu, kakor tudi Tourist Office-u v Ljubljani, Dunajska ćesta, ki oddaja tudi sejmske legitimacije z znakom.

Industriji, obrti in trgovini Slovenije! Misel, sprožena po vaših stanovskih organizacijah, se bliža svojemu uresnćenju: v dneh 8. do 12. septembra 1921 se bo vršil prvi veliki semenj v Ljubljani. Ni treba poudarjati velikega pomena te prireditve za vso našo industrijo, trgovino in obrt. Z veseljem ste svojčas pozdravili namero prireditve in s tem pokazali, da se polno zavedate velike njene vaćnosti in velike koristi, ki je morejo donesati veliki semnji našemu gospodarstvu. Poziv le razstaviti vzorce je našel v vaših vrstah mnogobrojen odziv. Beseđam je sledil krepak ćin! Sedaj pa je tudi na onih, ki jim letos še ni bila prilika dena razstaviti na velikem semnju, da s svojim poslom posvedoćijo, da gre tu za vzajemne koristi celokupne naše industrije, obrti in trgovine. Stanovska dolžnost vsakega industrijalca, obrtnika in trgovca je, posetiti prvi naš veliki semenj! Izpolnitev te dolžnosti mu donese tudi praktićne koristi. Saj je industrijalec, obrtniku in trgovcu tudi v našem delu drzave treba pregleda in vpogleda, kaj more nabaviti doma v Sloveniji, pa tudi v drugih delih naše drzave. Prilika mu bo obenem spoznati, kje smo že na zadovoljivi stopnji, pa tudi kje treba zastaviti moći za izboljšanje obstojećega in za stvarjanje novega. Prilika pa mu bo tudi priti v oćsebni stik s stanovskimi tvariši iz cele drzave, navezati nove stike in ućrediti stare vezi. Jako priporoćljivo je, da obrtne zadruge in trgovski gremiji prirede skupno posete semnja. Naj bi sejmski dnevni drućili v Ljubljani vse naše industrijalce, obrtništvo in trgovstvo! Naj bo prvi veliki semenj v Ljubljani poćetek novemu velikemu razmahu celokupne naše industrije, obrti in trgovine! — V Ljubljani, dne 24. avgusta 1921. Trgovsaa in obrtniška zbornica v Ljubljani.

Orlovski vestnik.

Orlovski tabor dobropoljsko-ribićkega okroćja v Vel. Laćah se vrši 8. septembra. Prosimo vse bratske oćseke, ki še niso poslali izpolnjenih prijavnih pol, da to store do 3. septembra, vsi oni pa, ki so nam že poslali, naj nas v morebitnih izpremembah tudi pravoaćasno obavestijo. Bratski oćseki! Iz vaših pism in prijav je razvidno, s kakim veseljem in navdušenjem bi prihiteli 21. t. m. v Laće na tabor. Storitie svoje dolžnost, da se številno udeleženecv našega teško prićakovanega tabora ne zmanjša, ampak pomnoži! Bog živi! — Odbor.

Sentjernejsko orlovsko okroćje priredi namesto 21. avgusta tabor v Sv. Križu pri Kostanjevci v nedeljo 4. septembra. Ob tej priliki bo blagoslovljen tudi novi Katolićki dom. Oreš ob hrvaćskih mejah krepko napreduje in ni več daleć ćas, ko si postavi gnezda tudi onstran Gorjanцев. Bratje, pridite, ne strajte se truda in stroćkov, navdušite narod za orlovsko idealo, naspornikom pa pokažite, da smo moćni in zmagoviti. Naš nastop v Sv. Križu mora biti sijajen in v vsakem oziru brezgreden. Bog živi!

V Starem trgu pri Ložu se vrši dne 28. avgusta velik orlovski tabor. Dopoldne ob 10. uri sprejem gostov v mestu Ložu, obhod ob 11. uri sv. maša pred cerkvijo, po sv. maši orlovski tabor. Popoldne ob pol 4. uri javna telovadba. Udelećenci iz Ljubljane imajo zvezo z jutranjim vlakom, ki odhaja iz Ljubljane ob 5.50, za priglasence ćakajo na Raketu vozovi, ki vozijo brezplaćno. Vožnja iz Ljubljane polovićna. Zahtevajte izkaznico pri O. Z. Bog živi! — Odbor.

Duhovne vaje za Orle se vrše v školovih zavodih od 2. do 4. septembra. Udelećenci naj pridejo v ćetrtek 1. septembra zvečer. Duhovne vaje vodi g. pater dr. Rant. Radi prehrane, prenoćilšća in železnićke vožnje je treba prijaviti O. Z.

Zdravstvo.

Griza in trebušni legar v ljubljanski okolici.

Ti dve bolezni, ki se vsako leto toćno v ćasu hude vroćine pojavljata v mestu Ljubljani in v ĉirsem obsegu v nje okolice, so dale povod dr. P. Janećiću, da je iz medicinskega stališća opozoril javnost in pa obćinstvo, kako da se ima zadržati, meni pa naj se dovoli podati nekaj tehnićnih pri-pomb.

Vobće je znano, da je griza nalezljiva z jelom in dotikom, tako tudi legar posledica slabe pitne vode; ena kot druga pa prenesljiva po odpadkih oziroma po muhah in mrćesih. Komur sta naši sodećni lepi vasići, predmestji mesta Ljubljane v pogledu stavb in vodnih razmer znani, ne bo dvomil, da sta kakor nalašč ustvarjena za gnezdo zgoraj imenovanih ljudstvo unićujoćih bolezni. Ze terenske razmere same, nizka lega, ilovnasti svet, plitvi odvajalni jarki, stanje greznice in v oblićju istih ležeti vodnjaki, konćno tudi lena Gradašćica, so sami na sebi povod, da se ugnezdijo kal bolezni in tudi vzrok, da se ista ĉiri po vsi okolici. Iz jarkov, v katere se stekajo odpadne vode, ne samo terenske, ampak tudi one iz posameznih greznice in gnojšč, se steka voda pod zemljo v vodnjake, ki so za naše sodećane viri pitne vode. Čudež bi moral biti, da bi se kal bolezni ne razširila in po ljudeh, ki prihajajo po opravih in na delo v Ljubljano, ne zanesla. Prvo torej, kar je storiti, da se vsaj delno odpomore in omeji to leto za letom nastopajoće grozoto bolezni, je, da se razširi omrežje mestnega vodovoda na Vić in v Rožno dolino, saj se bo s tem, kakor svoj čas v mestu Ljubljani, dosegel dober uspeh in v marsićem ohranilo življenje in zdravje v dobrobit vseh stanovnikov. Ljubljana pa, ki je vsled teh sanitarnih razmer itak sama ogroćena, naj skrbí za to, da se to ĉim prej zgodi, denarne žrtve v takem slučaju pać ne morejo delati nikakih ovir. To bi bil tehnićni del higieniћnih vprašanj, ki bi bil nujne rešitve potreben.

Inž. F. Z.

Gospodarstvo.

BORZA.

Zagreb, 25. avgusta. (Izv.) Devize: Pešta 46.50, Berlin 209.50—210, Italija 759—761, London 664, New York 178—179, Pariz 1390, Praga 213.25 —213.75, Dunaj 1690—1705, Zürich 3052, Napoleoni 627—629, Valute Lira 753—755, dolar 176—176.50, ćai. K 211, n. a. K 18.75, carski rubli 31. — Dunaj, 25. avgusta. (Izv.) Devize: Pešta 270, Berlin 1245, Italija 4425, London 3850, New York 1051, Pariz 8175, Praga 1252, Zürich 177750, Buka-

rešit 1265, Zagreb 581, Varšava 4075. Valute: ogr. K 272, Mk 1245, Lira 4400, funt. str. 3825, dolar 4041, fr. frank 81510, čsl. K 1250, šv. frank 17700, Lei 1260, dinarij 2315, poljske marke 40.

Carib, 25. avgusta. Devize: Pešta 152.50, Berlin 695, Italija 2505, London 2175, New York 590, Pariz 4570, Praga 702.50, Dunaj 0.67, Bukarešt 712.50, Zagreb 325, Varšava 0.22. — Valute: n. a. K 0.58.

g Petrolej na Balkanu. Iz Janine poročajo, da so poizkusi vrtnanja za petrolejskimi vreli rodili dobre uspehe. V okolici Dragoce so odkrili 18 vrelcev, katerih olje se da primerjati z najboljšim produktom iz okolice mesta Balu. Iz Kavkazije ravno-tar tudi prihajajo poročila, da je v tamošnjem pe-

trolejskem revirju izbruhnil ogenj, ki ga ne morejo pogasiti in ki bo napravil tem večjo škodo, ker primanjkuje tudi premoga in drv za kurjavo, ter bodo radi tega ljudje trpeli veliko mraza v bližajoči se zimi.

g Nezaposlenost na Švicarskem je še vedno velika. Švica trpi vsled slabiš razmer kot Združene države, v obeh je izvoz silno otežkočen vsled visokega stanja valute. Vendar je v drugi polovici julija število nezaposlenih nekoliko padlo. Začetkom maja, ko je bila kriza najbolj akutna, je bilo na Švicarskem popolnoma ali pa deloma nezaposlenih 150.000 oseb, katero število se je do konca julija zmanjšalo za 14 odstot. Za Švicarsko čokolado danes izven dežele kljub izborni kvaliteti tako-

rekoč ni dobili trga, v tovarnah za svilo je bilo izmed 13.738 moči le 2834 popolnoma zaposlenih, po tkalnicah in predilnicah drugih branž kakor tudi v kovinski in strojni industriji ter v urarski obrti je istotako nezaposlenost še vedno zelo velika. Švica elektrizira med drugimi železnicami tudi St. Gotthardsko črto. Ker je pa cena premoga v zadnjem času zelo padla, so nekatera dela te vrste ustavili, ker stroški za elektriziranje železnic in nabavo električnih lokomotiv preveč naraščajo in je obratovanje s premogom dosti cenejše.

g Luka v Gdanskem ima zelo živahen promet. Dočim je n. pr. l. 1913. dospelo tjakaj 1434 ladij (446.750 ton) in je luko zapustilo 1515 ladij (461.033 ton), je že v prvih 6 mesecih t. l. prispelo

tjakaj 1231 ladij (799.023 ton) dočim je v istem času mesto zapustilo 1201 ladij (765.326 ton). Iz tega je razvidno, da je promet že v prvih 6 mesecih t. l. bil večji kot celo leto 1913, ker je tonaža v gdausko luko prihajajočih ladij mnogo večja, kajti mesto se ob novih razmerah v veliko večji meri peča s svetovno trgovino. Mesto je bilo izza prve delitve Poljske v l. 1772. odrezano od svojega naravnega zaledja, ki je je zopet zadobilo v versajskem miru, ter se bo vsled tega še veliko bolj razvilo, ko se gospodarske razmere v Poljski nekoliko ustalijo. Pri Trstu in Reki pa opazamo ravno nasprotni proces. Kolika škoda je res, da so nam kruti diplomati v Parizu ugrabili ti dve naravni luki slovenskega ozemlja!

Za dvakratno objavo v tednu se računa 16 kron.)

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

(Za dvakratno objavo v tednu se računa 16 kron.)

ATELJE za ČRKOSLIKARSTVO. Pristou Filip, »Hotel Malič«.	IZDELOV. ČAJNEGA PECIVA. T. Novotny, Opekarska cesta 26.	PARNA PEKARIJA Jean Schreya nasl. Jakob Kav- čič, Gradišče št. 5.	TELOVADNE POTREBŠČINE. Kunovar Ivan, Stari trg 10.	TRGOVINE Z ŽELEZNINO IN CEMENTOM. Erjavec & Turk pri »zlati lopati«. Valvazorjev trg št. 7. Sušnik Alojzij, Zaloška cesta 2f.
BARVNI TRAKOVI, OGLJENI PAPIR. Bar Fran, Ljubljana, Cankar. nabr. 3.	KNJIGARNE Jugoslov. knjigarna, Pred škofijo.	RAZMNOŽEV. APARATI. Bar Fran, Ljubljana, Cankar. nabr. 5.	TOVARNA FURNIRJA, žaga in trgovina z lesom, Podrečje, p. Domžale.	ZALOGA CEMENTA IN CEM. IZDELKOV. Cihla Jos., Dunajska c. 67.
ČRKOSLIKAR. Bricelj Franc, Šelenburgova ul. 6.	KONFEKCIJSKE TRGOVINE Olup Josip, Pod Trančo.	ŠPEDIJSKA PODJETJA Uher F. & A., Šelenburgova ulica 4. (Tel. 117.) Ranzinger R., Cesta na južno že- leznico št. 7—9.	TRGOV. Z DEŽN. IN SOLNČN. Mikuš L., Mestni trg 15.	ZALOGA POHIŠTVA. F. Fajdiga sin, Sv. Petra cesta 17.
FOTOGRAFSKI ATELJE: Grabčec Franjo, Miklošičeva c. 6.	LEKARNE »Pri Mariji Pomagaj«, Reslj. c. 1.	SOBNO SLIKARSTVO Košak Ivan, Bleiweisova cesta 15. Žuran Martin, Mestni trg 12.	URARSKA POPRAVILNA DE- LAVNICA. Seliškar Ivan, Pot v Rožno doli- no št. 10. (Ceno in točno.)	ZALOGA VOLNENIH IN SVILENIH SIT. Schuster Anton, Stritarjeva ul. 7.
KLEPARJI Korn T., Poljanska cesta 8. Remžgar & Smerkol, Flor. ul. 13.	MEHANIČNA DELAVNICA za pisalne stroje. Bar Fran, Ljubljana, Cankar. nabr. 5.		TRGOV. Z URAMI IN ZLATNINO Černe Lud., Wolfova ulica 3.	

Postni ček. rač. št. 11.323.
Telefon št. 54.
Marijin trg št. 8.

Jugoslovanski kreditni zavod
Podružnica v MURSKI SOBOTI in DOLNJI LENDAVI.
4 1/2 %
Čistih brez odbitka. Izvenljubljanski vlagatelji dobe poštne položnice.
Izdaja čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta. — Daje posojila na vknjižbo, poročila, vrednostne papirje in na blago, ležeče v javnih skladiščih.
Jamstvena glavnica 2 in pol milijona kron.
Zavod je neposredno pod državnim nadzorstvom.

HIŠA v Zirovnici, v dobrem stanu, z gospodarskim poslopjem, vrtom za zelenjavo, sadnim vrtom in dve nji, se prod. — Karol Neuman, klepar, Jesenice. 3003

IŠČEM VINIČARJA oženjenega, srednje starosti, z dobrimi priporočili, za vinograd v Letovanju, bli- zu Siska. — Radko Kraker, trgovec, Si- sek, Hrvatsko. 3004

Suhe gobe, laneno seme in druge deželne pridelke plača naj- boljše Sever & komp., Ljubljana, Wol- fova ulica 12. 2985

Prodaja se popolnoma nova, nerabljen **ekscenter - preša št. 3** z matricami vred za ključavničarje. — Prodaja se tudi **motorno kolo** malo rabljeno — Naslov kupcev sprejema uprava »Slo- venci« pod št. 3005.

Lepa steklena stena s poseb- nimi vrati se prod. — Naslov v upravni- štvu lista pod št. 3002.

Sejalni stroj, najnovejši model, 19 vrst, se po ce- ni prod. — Naslov pove uprava lista pod št. 2994.

Jauna dražba ca 2400 kg

mandeljev se vrši v soboto, 27. t. m. ob 10. uri dop. v skladišču »Balkane«, Dunajska cesta 33.

Otroški voziček lep nov za 1000 K prod. S. Erman, St. Vid nad Ljubljano 4.

kraste, lišaje odstranjuje pri človeku in živalih **Nafolmazilo**, ki je brez duha in ne maže perila. 1 lonček za 1 osebo po pošti 15 kron pri **YENKOVI, lekarna** Ljubljana, Slovenija.

SPEDIJSKA TVRDKA

Ludovik Ševar vd. na **RAKEKU** izvršuje najhitreje vse v to stroko spa- dajoče posle, tudi ocarinjenje.

Okrajna bolniška blagajna v Ljubljani je preselila svoj zdravniški ambulatorij, bolniški in priglasni oddelek v **Gradišče št. 2.**

Vsi bolniki iz Ljubljane in sodnega okraja ljubljanskega se naj prijavljajo v tem poslopu.

Tam se sprejemajo tudi priglasni in odglosi zavarovancev iz Ljubljane in sodnega okraja ljubljanskega.

Uradne in ordinacijske ure od 8. do 14.

Ravnateljstvo.

OGLAS.

Nakup 60 vagonov **krušne pšenične moke** 80% ali 75 vagonov **pšenice** po 10 ton.

10. septembra tega leta ob 11 uri dopoldne vršila se bo v intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani pismena ofertalna licitacija za nakup označene količine moke ali pšenice. Ponudbe se sprejemajo za moko in pšenico tudi na manjše količine.

Predaja po odobrenju v treh enakih obrokih v sep- tembru, oktobru in novembru franko intendantsko slagališče Ljubljana, Maribor in Celje po razporedu Dravske divizijske oblasti.

Predaja manjših količin v mesecu septembru.

Predaja je tudi lahko franko kaka druga železniška postaja.

Dajo se vojni tovarni listi za uporabo.

Kaucija 10 %, katero je treba položiti pri podpisani Komandi ali pri najbližji vojaški Komandi, katera ima blagajno. Uslove se lahko vidi pri podpisani Komandi.

Interesenti naj prinese osebno ali pošljejo po pošti pis- mene zapечатene ponudbe, kolekovane z 10 dinarji in označbo na kuverti, da je ponudba.

Komanda Dravske divizijske oblasti E. broj 12.391.

Lastni razslavni paviljon na ljubljanskem velikem sejmu od 3. do 12. septembra 1921.

Telefon št. 1—67 (Ljubljana).

Združene papirnice Uevče, Goričane in Medvode d.d. v Ljubljani

I. č. centrala: Papirnica v Vevčah, pošta: D. M. v Polju pri Ljubljani. Postaja juž. žel.: Zalog.

Papirnice v Vevčah, papirnica, tvornica celuloze in lesovine v Goričanih in tvornica lesovine v Medvodah.

Mesečno proizvajanje 100 vagonov raznih vrst papirja:

Papir iz tkanine, brezlesni pismeni, pisarniški, tiskovni in konceptni papir. Strojepisni, bankpost-, kerton- in risalni papir. Brezlesni dokumentni koncept-meliran, nebeljeni konceptni papir; srednjein pisalni in tiskovni papir, karton za dopisnice. Brojurni svitki in papir za naustnike (stročnice). Navadni tiskovni kuler in papir za lepake v vseh barvah. Rotacijski tiskovni papir. Ovojni papir iz čiste celuloze in navadni ovojni papir.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani
Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru, Borovljah, Ptuj in Brežicah.
Delniška glavnica K 50.000.000. Rezerve K 45.000.000.

Se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle. Prodaja srečke razredne loterije.

Cekovni račun številka 10.509. — Brzjavni naslov: Banka, Ljubljana. — Telefon št. 261 in 413.

Stritarjeva ulica št. 2.